

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 28, 2025

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1313](#) 30-09-2025

Moet strafvervolgning wegens medeplegen van lokaalvredebreuk ex artikel 139 Sr in de concrete omstandigheden van het geval worden aangemerkt als een ontoelaatbare beperking van het recht op vrijheid van meningsuiting en vreedzame vergadering ex artikel 10 en 11 EVRM?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1374](#) 30-09-2025

Is het oordeel van het hof dat verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan medeplegen van het in voorraad hebben van valse bankbiljetten ex artikel 209 Sr toereikend gemotiveerd?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1395](#) 30-09-2025

Heeft de verdachte een concrete, min of meer verifieerbare en niet op voorhand als hoogst onwaarschijnlijk aan te merken verklaring gegeven over de herkomst van geld waarmee hij een deel van de aankoopssom van de zeilboot heeft voldaan?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1399](#) 30-09-2025

Vereist DNA-onderzoek van sporenmateriaal met bepaalde (nog) niet verdachte personen in de DNA-databank een nadere wettelijke grondslag dan artikel 151a Sv?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1402](#) 30-09-2025

Bewijsklacht.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1429](#) 30-09-2025

Beklag op beslag.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1430](#) 30-09-2025

Kon het hof oordelen dat de verdachte met zijn handelingen de aangeefster heeft gedwongen ontuchtige handelingen te dulden?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1431](#) 30-09-2025

Heeft het hof het recht van de verdachte op het laatste woord (als bedoeld in artikel 283 lid 3 Sv, in samenhang met artikel 283 lid 6 Sv) geschonden, door dit niet toe te passen voordat het hoger beroep niet-ontvankelijk werd verklaard, en leidt dit tot nietigheid van de procedure?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1432](#) 30-09-2025

Is het opzet van de verdachte erop gericht dat de bedreigde daadwerkelijk (via derden)

op de hoogte zou raken van de bedreiging?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1433](#) 30-09-2025

Heeft verdachte in het openbaar opgeruid tot enig strafbaar feit?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1434](#) 30-09-2025

Is de werkwijze van het hof met een Pilot waarin met instemming van het OM en de verdediging getuigen zijn gehoord door een door de raadsheer-commissaris aangewezen senior gerechtsjurist toelaatbaar?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1443](#) 30-09-2025

Is het beklag op het beslag ontvankelijk?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1437](#) 30-09-2025

Is de strafvervolgning van een huisvredebreuk tijdens een vreedzame demonstratie in een privaat bankkantoor in strijd met artikel 10 en artikel 11 van het EVRM?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1438](#) 30-09-2025

Is de strafvervolgning van een huisvredebreuk tijdens een vreedzame demonstratie in een privaat bankkantoor in strijd met artikel 10 en artikel 11 van het EVRM?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1440](#) 30-09-2025

Geldt ontslag van alle rechtsvervolgning vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolgning met artikel 10 en 11 EVRM?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1441](#) 30-09-2025

Geldt ontslag van alle rechtsvervolgning vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolgning met artikel 10 en 11 EVRM?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1442](#) 30-09-2025

Geldt ontslag van alle rechtsvervolgning vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolgning met artikel 10 en 11 EVRM?

RECHTSPRAAK

Is de strafvervolgning van een huisvredebreuk tijdens een vreedzame demonstratie in een privaat bankkantoor in strijd met artikel 10 en artikel 11 van het EVRM?

Is de strafvervolgning van een huisvredebreuk tijdens een vreedzame demonstratie in een privaat bankkantoor in strijd met artikel 10 en artikel 11 van het EVRM?

Beoordeling van het cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de verwerping van het verweer dat de verdachte moet worden ontslagen van alle rechtsvervolgning vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolgning met artikel 10 en 11 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EVRM).

Het onder meer in artikel 10 en 11 EVRM gegarandeerde recht op vrijheid van meningsuiting en op vrijheid van vreedzame vergadering staat aan een strafrechtelijke veroordeling niet in de weg als zo'n veroordeling een op grond van artikel 10 lid 2 en 11 lid 2 EVRM toegelaten – te weten: een bij de wet voorziene, een gerechtvaardigd doel dienende en een daartoe in een democratische samenleving noodzakelijke – beperking van die vrijheden vormt.

Over de vraag onder welke omstandigheden sprake kan zijn van een beperking van het recht op vrijheid van vreedzame vergadering heeft het Europees hof voor de rechten van de mens (hierna: EHRM) in zijn uitspraak van 15 oktober 2015, nr. 37553/05 (*Kudrevičius en anderen/Litouwen*) onder meer overwogen:

'100. (...) the Court will establish whether the applicants' right to freedom of assembly has been interfered with. It reiterates that the interference does not need to amount to an outright ban, legal or de facto, but can consist in various other measures taken by the authorities. The term 'restrictions' in Article 11 § 2 must be interpreted as including both measures taken before or during a gathering and those, such as punitive measures, taken afterwards (see *Ezelin*, cited above, § 39; *Kasparov and Others v. Russia*, no. 21613/07 (<https://hudoc.echr.coe.int/eng>), § 84,

3 October 2013; Primov and Others, cited above, § 93; and Nemtsov, cited above, § 73). For instance, a prior ban can have a chilling effect on the persons who intend to participate in a rally and thus amount to an interference, even if the rally subsequently proceeds without hindrance on the part of the authorities. A refusal to allow an individual to travel for the purpose of attending a meeting amounts to an interference as well. So too do measures taken by the authorities during a rally, such as dispersal of the rally or the arrest of participants, and penalties imposed for having taken part in a rally (see Kasparov and Others, cited above, § 84, with further references).’

Over de vraag of een beperking van het recht op vrijheid van vreedzame vergadering in een democratische samenleving noodzakelijk is, heeft het EHRM in diezelfde uitspraak onder meer overwogen:

‘The proportionality principle demands that a balance be struck between the requirements of the purposes listed in paragraph 2 on the one hand, and those of the free expression of opinions by word, gesture or even silence by persons assembled on the streets or in other public places, on the other (see *Osmani and Others*, cited above; *Skiba*, cited above; *Fáber*, cited above, § 41; and *Taranenko*, cited above, § 65).

(...)

The nature and severity of the penalties imposed are also factors to be taken into account when assessing the proportionality of an interference in relation to the aim pursued (see *Öztürk v. Turkey* [GC], no. 22479/93, § 70, ECHR 1999-VI; *Osmani and Others*, cited above; and *Gün and Others*, cited above, § 82). Where the sanctions imposed on the demonstrators are criminal in nature, they require particular justification (see *Rai and Evans*, cited above). A peaceful demonstration should not, in principle, be rendered subject to the threat of a criminal sanction (see *Akgöl and Göl v. Turkey*, nos. 28495/06 and 28516/06, § 43, 17 May 2011), and notably to deprivation of liberty (see *Gün and Others*, cited above, § 83). Thus, the Court must examine with particular scrutiny the cases where sanctions imposed by the national authorities for non-violent conduct involve a prison sentence (see *Taranenko*, cited above, § 87).

(...)

(...) the freedom to take part in a peaceful assembly is of such importance that a person cannot be subject to a sanction – even one at the lower end of the scale of disciplinary penalties – for participation in a demonstration which has not been prohibited, so long as that person does not himself commit any reprehensible act on such an occasion (see *Ezelin*, cited above, § 53; *Galstyan*, cited above, § 115; and *Barraco*, cited above, § 44). This is true also when the

demonstration results in damage or other disorder (see Taranenko, cited above, § 88).'

Waar het gaat om het optreden van de autoriteiten in verband met een strafbaar feit dat tijdens een demonstratie is begaan, is van belang dat in de rechtspraak van het EHRM wordt benadrukt dat 'a peaceful demonstration should not, in principle, be rendered subject to the threat of a criminal sanction, and notably to deprivation of liberty'. Als zo'n strafbaar feit wordt vervolgd, moet de rechter zich daarom ervan rekenschap geven dat het strafrechtelijk optreden als geheel – waaronder niet alleen de aanhouding en de (mogelijke) toepassing van andere vrijheidsbenemende dwangmiddelen, maar ook de (eventuele) vervolging en bestraffing – niet zo ingrijpend mag zijn dat daarvan een 'chilling effect' uitgaat op personen die gebruik willen maken van hun recht op vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vreedzame vergadering. (Vgl. HR 8 februari 2022, ECLI:NL:HR:2022:126.)

Bij de beantwoording van de vraag of een beperking van het recht op vrijheid van vreedzame vergadering in een democratische samenleving noodzakelijk is, kan onder meer de locatie van de demonstratie, in het verband waarvan het strafbare feit heeft plaatsgevonden, van belang zijn. Zo kan mede betekenis toekomen aan de omstandigheid dat 'private property' in het geding is (vgl., in een enigszins andere context, EHRM 6 mei 2003, nr. 44306/98 (*Appleby/Verenigd Koninkrijk*)). Als dat strafbare feit leidt tot een wezenlijke aantasting van het genot van 'private property' geldt niet zonder meer de 'degree of tolerance' die in beginsel wel in acht moet worden genomen als een vreedzame, tegen het overheidsbeleid gerichte, demonstratie in een publieke plaats – zoals een gebouw dat bij de overheid in gebruik is of een gebouw dat anderszins een publieke functie heeft – tot 'a certain level of disruption to ordinary life' leidt (vgl. EHRM 15 oktober 2015, nr. 37553/05 (*Kudrevičius en anderen/Litouwen*), overweging 155).

Als, in een geval als dit, waarin de verdachte wordt vervolgd wegens overtreding van artikel 138 Sr, de rechter tot het oordeel komt dat in de concrete omstandigheden van het geval het strafrechtelijk optreden als geheel disproportioneel is en het daarmee een ontoelaatbare beperking van het recht op vrijheid van vreedzame vergadering betreft, moet de rechter artikel 138 Sr buiten toepassing laten en de verdachte ontslaan van alle rechtsvervolging (vgl. HR 12 november 2024, ECLI:NL:HR:2024:1623, r.o. 2.4.3).

Het hof heeft het volgende vastgesteld. De verdachte heeft samen met anderen het pand van ING betreden en daar ongeveer drie uren gedemonstreerd. Nadat een ING-medewerker de demonstranten had gevraagd naar buiten te gaan, hebben alle demonstranten, op de verdachte na, het pand verlaten. Na een melding is rond 16.05 uur de politie gearriveerd. Op het verzoek van de politie om het pand te verlaten, antwoordde de verdachte dat hij het pand niet wilde verlaten en aangehouden wilde worden. Nadat een ING-medewerker de verdachte drie maal

had gevorderd het pand te verlaten, is de verdachte om 16.09 uur aangehouden en meegenomen naar het politiebureau. Daar is hij vanaf 18.55 uur verhoord en om 21.35 uur heengezonden.

Het hof heeft het verweer van de raadsman verworpen dat de verdachte moet worden ontslagen van alle rechtsvervolging vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolging met artikel 10 en 11 EVRM. Het hof heeft daaraan allereerst ten grondslag gelegd dat het beëindigen van de demonstratie op zichzelf geen ontoelaatbare inbreuk op het demonstratierecht vormde, nu aan de demonstranten – waaronder de verdachte – alle ruimte is geboden om gedurende een aantal uren te demonstreren in het gebouw van ING en de verdachte – nadat door een medewerker van ING meermalen was gevorderd het gebouw te verlaten in verband met de sluitingstijd van het gebouw – geen gehoor heeft gegeven aan die vorderingen en er niet voor heeft gekozen om zelf het pand te verlaten om de demonstratie buiten voort te zetten. In zoverre is het oordeel van het hof toereikend gemotiveerd.

De overwegingen van het hof kunnen echter niet het oordeel van het hof dragen dat het (verdere) politieoptreden tegen de verdachte en de vervolging van de verdachte door het openbaar ministerie, een toelaatbare beperking van het recht op vrijheid van meningsuiting en op vrijheid van vreedzame vergadering vormt.

Voor zover het hof het onder 2.4.3 bedoelde oordeel heeft gebaseerd op de overweging dat het politieoptreden tegen de verdachte en de vervolging van de verdachte door het openbaar ministerie niet afdoen aan de wederrechtelijkheid van het gedrag van de verdachte en daarom niet tot ontslag van alle rechtsvervolging 'kunnen' leiden, heeft het hof miskend wat onder 2.3.7 is vooropgesteld.

Voor zover het hof dit niet heeft miskend, heeft het hof zijn oordeel ontoereikend gemotiveerd. In dat verband overweegt de Hoge Raad het volgende.

Het hof heeft vastgesteld dat de demonstratie een vreedzaam en beperkt karakter had, waarbij niemand is gehinderd bij het in- of uitgaan van het gebouw en geen schade is toegebracht of andere hinder is veroorzaakt. Het hof heeft verder geoordeeld dat een 'inperking van het demonstratierecht tot een absoluut minimum' beperkt moet blijven en dat – gelet op het vreedzame en beperkte karakter van de demonstratie – de politie en het openbaar ministerie hadden kunnen volstaan met minder verstreckende maatregelen dan de aanhouding van de verdachte, het overbrengen van de verdachte naar het politiebureau, het daar gedurende meerdere uren ophouden voor verhoor en het strafrechtelijk vervolgen van de verdachte. Het hof heeft zo kennelijk tot uitdrukking gebracht dat het had volstaan om de verdachte – nadat deze had geweigerd om op vordering van een medewerker van ING het gebouw te verlaten –

aan te houden, eventueel gevolgd door een korte periode van vrijheidsontneming, en dat een verdergaand strafrechtelijk optreden, zoals dat in deze zaak plaatsvond, een beperking van het recht op vrijheid van vreedzame vergadering heeft opgeleverd, die verder is gegaan dan noodzakelijk was. Daarmee is niet verenigbaar dat het hof het verweer van de verdediging heeft verworpen dat de verdachte moet worden ontslagen van alle rechtsvervolging vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolging met artikel 10 en 11 EVRM.

Ook anderszins blijkt uit de overwegingen van het hof niet van zo'n wezenlijke aantasting van het genot van 'private property' als bedoeld in overweging 2.3.6 dat een verdergaand strafrechtelijk optreden toch was geboden. In dat opzicht verschilt deze zaak van het feitencomplex dat ten grondslag lag aan HR 19 december 2023, ECLI:NL:HR:2023:1742, waarin privé-eigendom (tijdelijk) onbruikbaar werd gemaakt en door het optreden van de demonstranten een gevaarlijke situatie voor derden werd gecreëerd.

Het cassatiemiddel slaagt in zoverre. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

Beslissing

De Hoge Raad:

- vernietigt de uitspraak van het hof;
- wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-09-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1438

Zaaknummer: 24/01632

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer, F. Posthumus, R. Kuiper en A.L.J. van Strien

Wetsartikelen: 10 EVRM, 11 EVRM en 138 lid 1 Sr

RECHTSPRAAK

Geldt ontslag van alle rechtsvervolging vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolging met artikel 10 en 11 EVRM?

Geldt ontslag van alle rechtsvervolging vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolging met artikel 10 en 11 EVRM?

Procesverloop in cassatie

Het beroep is ingesteld door de verdachte. Namens deze heeft de advocaat W.H. Jebbink bij schriftuur een cassatiemiddel voorgesteld. Het cassatiemiddel is schriftelijk toegelicht.

De advocaat-generaal D.J.M.W. Paridaens heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

De raadsman van de verdachte heeft daarop schriftelijk gereageerd.

Beoordeling van het cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de verwerping van het verweer dat de verdachte moet worden ontslagen van alle rechtsvervolging vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolging met artikel 10 en 11 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Voor zover het cassatiemiddel daarover klaagt, slaagt het. De redenen daarvoor staan vermeld in het arrest dat de Hoge Raad vandaag heeft uitgesproken in de zaak 24/01580, ECLI:NL:HR:2025:1313.

Beslissing

De Hoge Raad:

- vernietigt de uitspraak van het hof;
- wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-09-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1441

Zaaknummer: 24/01582

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien, M. Kuijer, F. Posthumus en R. Kuiper

Wetsartikelen: 10 EVRM, 11 EVRM en 139 lid 1 Sr

RECHTSPRAAK

Geldt ontslag van alle rechtsvervolging vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolging met artikel 10 en 11 EVRM?

Geldt ontslag van alle rechtsvervolging vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolging met artikel 10 en 11 EVRM?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de verwerping van het verweer dat de verdachte moet worden ontslagen van alle rechtsvervolging vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolging met artikel 10 en 11 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Voor zover het cassatiemiddel daarover klaagt, slaagt het. De redenen daarvoor staan vermeld in het arrest dat de Hoge Raad vandaag heeft uitgesproken in de zaak 24/01580, ECLI:NL:HR:2025:1313.

Beslissing

De Hoge Raad:

- vernietigt de uitspraak van het hof;
- wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-09-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1440

Zaaknummer: 24/01581

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien, M. Kuijer, F. Posthumus en R. Kuiper

Wetsartikelen: 10 EVRM, 11 EVRM en 139 lid 1 Sr

RECHTSPRAAK

Geldt ontslag van alle rechtsvervolging vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolging met artikel 10 en 11 EVRM?

Geldt ontslag van alle rechtsvervolging vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolging met artikel 10 en 11 EVRM?

Beoordeling van het cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de verwerping van het verweer dat de verdachte moet worden ontslagen van alle rechtsvervolging vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolging met artikel 10 en 11 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Voor zover het cassatiemiddel daarover klaagt, slaagt het. De redenen daarvoor staan vermeld in het arrest dat de Hoge Raad vandaag heeft uitgesproken in de zaak 24/01580, ECLI:NL:HR:2025:1313.

Beslissing

De Hoge Raad:

- vernietigt de uitspraak van het hof;
- wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-09-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1442

Zaaknummer: 24/01583

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien, M. Kuijer, F. Posthumus en R. Kuiper

Wetsartikelen: 10 EVRM, 11 EVRM en 139 lid 1 Sr

RECHTSPRAAK

Is de strafvervolgning van een huisvredebreuk tijdens een vreedzame demonstratie in een privaat bankkantoor in strijd met artikel 10 en artikel 11 van het EVRM?

Is de strafvervolgning van een huisvredebreuk tijdens een vreedzame demonstratie in een privaat bankkantoor in strijd met artikel 10 en artikel 11 van het EVRM?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de verwerping van het verweer dat de verdachte moet worden ontslagen van alle rechtsvervolgning vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolgning met artikel 10 en 11 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EVRM).

Waar het gaat om het optreden van de autoriteiten in verband met een strafbaar feit dat tijdens een demonstratie is begaan, is van belang dat in de rechtspraak van het EHRM wordt benadrukt dat ‘a peaceful demonstration should not, in principle, be rendered subject to the threat of a criminal sanction, and notably to deprivation of liberty’. Als zo’n strafbaar feit wordt vervolgd, moet de rechter zich daarom ervan rekenschap geven dat het strafrechtelijk optreden als geheel – waaronder niet alleen de aanhouding en de (mogelijke) toepassing van andere vrijheidsbenemende dwangmiddelen, maar ook de (eventuele) vervolging en bestraffing – niet zo ingrijpend mag zijn dat daarvan een ‘chilling effect’ uitgaat op personen die gebruik willen maken van hun recht op vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vreedzame vergadering. (Vgl. HR 8 februari 2022, ECLI:NL:HR:2022:126.)

Bij de beantwoording van de vraag of een beperking van het recht op vrijheid van vreedzame vergadering in een democratische samenleving noodzakelijk is, kan onder meer de locatie van de demonstratie, in het verband waarvan het strafbare feit heeft plaatsgevonden, van belang zijn. Zo kan mede betekenis toekomen aan de omstandigheid dat ‘private property’ in het geding is (vgl., in een enigszins andere context, EHRM 6 mei 2003, nr. 44306/98 (*Appleby/Verenigd Koninkrijk*)). Als dat strafbare feit leidt tot een wezenlijke aantasting van het genot van ‘private property’ geldt niet zonder meer de ‘degree of tolerance’ die in beginsel wel in acht moet worden genomen als een vreedzame, tegen het overheidsbeleid gerichte,

demonstratie in een publieke plaats – zoals een gebouw dat bij de overheid in gebruik is of een gebouw dat anderszins een publieke functie heeft – tot ‘a certain level of disruption to ordinary life’ leidt (vgl. EHRM 15 oktober 2015, nr. 37553/05 (*Kudrevičius en anderen/Litouwen*), overweging 155).

Als, in een geval als dit, waarin de verdachte wordt vervolgd wegens overtreding van artikel 138 Sr, de rechter tot het oordeel komt dat in de concrete omstandigheden van het geval het strafrechtelijk optreden als geheel disproportioneel is en het daarmee een ontoelaatbare beperking van het recht op vrijheid van vreedzame vergadering betreft, moet de rechter artikel 138 Sr buiten toepassing laten en de verdachte ontslaan van alle rechtsvervolging (vgl. HR 12 november 2024, ECLI:NL:HR:2024:1623, r.o. 2.4.3).

Het hof heeft het volgende vastgesteld. De verdachte heeft samen met vijf anderen rond 13.30 uur het pand van ING betreden en daar een aantal uren vreedzaam gedemonstreerd door voorbij de ingangdeur op de grond te gaan zitten en herrie te maken met fluitjes en het zingen van liedjes. Omstreeks 15.00 uur is door de eindverantwoordelijke van het ING-kantoor aan de demonstranten te kennen gegeven dat het pand rond 16.00 uur zou sluiten, waarop de demonstranten hebben geantwoord dat ze het pand pas zouden verlaten als ING zou stoppen met het investeren in fossiele brandstof. Vervolgens is nogmaals gevraagd of men vrijwillig wilde vertrekken, waarop hetzelfde antwoord werd gegeven. Daarop is melding gedaan bij de politie. De politie heeft daarna aangegeven dat de ING-medewerker twee keer zou vorderen om het pand te verlaten en – als men geen gehoor zou geven aan die vordering(en) – men zou worden aangehouden voor huisvredebreuk. Nadat de ING-medewerker omstreeks 16.15 uur tweemaal had gevorderd het pand te verlaten, hebben alle demonstranten, op de verdachte na, het pand verlaten. De verdachte is om 16.31 uur aangehouden wegens huisvredebreuk en meegenomen naar het politiebureau. Daar is zij om 18.33 uur verhoord en om 21.24 uur heengezonden.

Het hof heeft het verweer van de raadvrouw verworpen dat de verdachte moet worden ontslagen van alle rechtsvervolging vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolging met artikel 10 en 11 EVRM. Het hof heeft daaraan allereerst ten grondslag gelegd dat het beëindigen van de demonstratie op zichzelf geen ontoelaatbare inbreuk op het demonstratierecht vormde, nu aan de demonstranten alle ruimte is geboden om gedurende een aantal uren te demonstreren in het gebouw van ING en deze demonstranten – nadat door een ING-medewerker was gevorderd het gebouw te verlaten in verband met de sluitingstijd van het gebouw – geen gehoor hebben gegeven aan die vordering en er niet voor hebben gekozen om zelf het pand te verlaten om de demonstratie buiten voort te zetten. In zoverre is het oordeel van het hof toereikend gemotiveerd.

De overwegingen van het hof kunnen echter niet het oordeel van het hof dragen dat het (verdere) politieoptreden tegen de verdachte en de vervolging van de verdachte door het openbaar ministerie, een toelaatbare beperking van het recht op vrijheid van meningsuiting en op vrijheid van vreedzame vergadering vormt.

Voor zover het hof het onder 2.4.3 bedoelde oordeel heeft gebaseerd op de overweging dat het politieoptreden tegen de verdachte en de vervolging van de verdachte door het openbaar ministerie niet afdoen aan de wederrechtelijkheid van het gedrag van de verdachte en daarom niet tot ontslag van alle rechtsvervolging 'kunnen' leiden, heeft het hof miskend wat onder 2.3.7 is vooropgesteld.

Voor zover het hof dit niet heeft miskend, heeft het hof zijn oordeel ontoereikend gemotiveerd. In dat verband overweegt de Hoge Raad het volgende.

Het hof heeft vastgesteld dat de demonstratie een vreedzaam en beperkt karakter had, waarbij niemand is gehinderd bij het in- of uitgaan van het gebouw en geen schade is toegebracht of andere hinder is veroorzaakt.

Het hof heeft verder geoordeeld dat een 'inperking van het demonstratierecht tot een absoluut minimum' beperkt moet blijven en dat – gelet op het vreedzame en beperkte karakter van de demonstratie – de politie en het openbaar ministerie hadden kunnen volstaan met minder verstreckende maatregelen dan de aanhouding van de verdachte, het overbrengen van de verdachte naar het politiebureau, het daar gedurende meerdere uren ophouden voor verhoor en het strafrechtelijk vervolgen van de verdachte. Het hof heeft zo kennelijk tot uitdrukking gebracht dat het had volstaan om de verdachte – nadat deze had geweigerd om op vordering van een medewerker van ING het gebouw te verlaten – aan te houden, eventueel gevolgd door een korte periode van vrijheidsontneming, en dat een verdergaand strafrechtelijk optreden, zoals dat in deze zaak plaatsvond, een beperking van het recht op vrijheid van vreedzame vergadering heeft opgeleverd, die verder is gegaan dan noodzakelijk was. Daarmee is niet verenigbaar dat het hof het verweer van de verdediging heeft verworpen dat de verdachte moet worden ontslagen van alle rechtsvervolging vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolging met artikel 10 en 11 EVRM.

Ook anderszins blijkt uit de overwegingen van het hof niet van zo'n wezenlijke aantasting van het genot van 'private property' als bedoeld in overweging 2.3.6 dat een verdergaand strafrechtelijk optreden toch was geboden. In dat opzicht verschilt deze zaak van het feitencomplex dat ten grondslag lag aan HR 19 december 2023, ECLI:NL:HR:2023:1742, waarin privé-eigendom (tijdelijk) onbruikbaar werd gemaakt en door het optreden van de demonstranten een gevaarlijke situatie voor derden werd gecreëerd.

Het cassatiemiddel slaagt in zoverre. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

Beslissing

De Hoge Raad:

- vernietigt de uitspraak van het hof;
- wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-09-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1437

Zaaknummer: 24/01584

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien, M. Kuijer, F. Posthumus en R. Kuiper

Wetsartikelen: 10 EVRM, 11 EVRM en 138 lid 1 Sr

RECHTSPRAAK

Is het beklag op het beslag ontvankelijk?

Is het beklag op het beslag ontvankelijk?

Beoordeling van de ontvankelijkheid van het cassatieberoep

Het gaat in deze zaak om de inbeslagneming onder de klager van drie mobiele telefoons. De rechtbank heeft het klaagschrift van de klager dat strekt tot teruggave aan hem van de in beslag genomen voorwerpen ongegrond verklaard.

Uit door de griffie van de Hoge Raad ingewonnen inlichtingen blijkt dat het openbaar ministerie inmiddels de teruggave van de in beslag genomen voorwerpen aan de klager heeft gelast.

Hieruit volgt dat het beslag inmiddels op grond van artikel 134 lid 2, aanhef en onder a, van het Wetboek van Strafvordering is beëindigd. Daarom zal de Hoge Raad het cassatieberoep van de klager niet in behandeling nemen.

Gelet op het voorgaande komt de Hoge Raad niet toe aan de bespreking van de klacht van het cassatiemiddel die ziet op de afhandeling van het beslag nadat een last tot teruggave was gegeven en die, kort gezegd, inhoudt dat het bericht dat de telefoons konden worden afgehaald naar een achterhaald adres is gestuurd en dat die telefoons vervolgens zijn vernietigd omdat deze niet tijdig waren opgehaald.

De Hoge Raad merkt naar aanleiding van die klacht wel het volgende op. Ook als het beslag is beëindigd door een bevel tot teruggave van het betreffende voorwerp, moet de bewaarder zorgvuldig met dat voorwerp omgaan en het nodige doen om dit bevel uit te voeren, bijvoorbeeld door zich in te spannen de betrokkene op een actueel adres te bereiken. Dat volgt ook uit de nota van toelichting bij de totstandkoming van artikel 12 van het Besluit inbeslaggenomen voorwerpen, die onder meer inhoudt:

‘Uitgangspunt is dat van de overheid voldoende inspanning mag worden verwacht om de bekende rechthebbende (de oorspronkelijk beslagene of iemand wiens recht op het voorwerp evident aannemelijker werd geacht) op de hoogte wordt gebracht dat het voorwerp aan hem

ter beschikking staat.' (*Staatsblad* 1995, 699, p. 11.)

Wordt niet aan deze zorgvuldigheideis voldaan dan kan de betrokkene zich desgewenst wenden tot het openbaar ministerie, en zo nodig tot de nationale ombudsman of de civiele rechter.

Beslissing

De Hoge Raad verklaart het beroep niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-09-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1443

Zaaknummer: 24/00533

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en C.N. Dalebout

Wetsartikelen: 94 Sv

RECHTSPRAAK

Is de werkwijze van het hof met een Pilot waarin met instemming van het OM en de verdediging getuigen zijn gehoord door een door de raadsheer-commissaris aangewezen senior gerechtsjurist toelaatbaar?

Is de werkwijze van het hof met een Pilot waarin met instemming van het OM en de verdediging getuigen zijn gehoord door een door de raadsheer-commissaris aangewezen senior gerechtsjurist toelaatbaar?

Beoordeling van het cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt dat, na toewijzing van het verzoek van de verdediging aan de raadsheer-commissaris tot het horen van [getuige 1] en [getuige 2] als getuigen, het horen van die getuigen heeft plaatsgevonden door een senior gerechtsjurist in plaats van door een raadsheer-commissaris.

Namens de verdachte is het verzoek gedaan tot het horen van [getuige 1] en [getuige 2] als getuigen. De poortraadsheer van het hof heeft dit verzoek toegewezen.

Een e-mailbericht van 20 maart 2024 van de teamvoorzitter van het hof aan de raadsman van de verdachte houdt onder meer in:

‘In het kader van het programma ‘tijdige rechtspraak’ en hiermee samenhangende wens om de doorlooptijden en achterstanden bij het kabinet RHC weg te werken, zijn we bij het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden gestart met een pilot waarbij in een aantal speciaal daarvoor geselecteerde zaken getuigen o.l.v. een raadsheer-commissaris zullen worden gehoord door ervaren en daarvoor opgeleide senior gerechtsjuristen. Het is vanzelfsprekend de bedoeling dat u uw ondervragingsrecht kunt uitoefenen op dezelfde manier als vond het verhoor door de raadsheer-commissaris plaats. Het verhoor zal in ieder geval worden gesloten door de raadsheer-commissaris die zich er bij sluiting van het verhoor van zal vergewissen dat het verhoor volgens de regelen der kunst is afgenomen en dat de weergave in het proces-verbaal de juiste is.

De zaak van uw cliënt [verdachte] werd in het kader van deze pilot geselecteerd. In die zaak verzocht u om [getuige 1] en [getuige 2] te horen als getuigen. Graag zou ik alvorens tot de planning van de verhoren over te gaan van u een schriftelijk bevestiging ontvangen dat u er geen bezwaar tegen heeft dat de getuigen op bovengenoemde manier worden gehoord. Mocht u vragen hebben over dit project dan nodig ik u uit om contact met mij op te nemen.'

Bij e-mailbericht van 27 maart 2024 heeft de raadsman aan die teamvoorzitter bericht dat vanuit de verdediging geen bezwaar bestaat tegen het horen van de getuigen door een senior gerechtsjurist.

De raadsheer-commissaris kan op grond van artikel 411a lid 1 Sv dan wel artikel 420 lid 1 Sv (nader) onderzoek verrichten. Dat onderzoek kan onder meer het verhoor van een getuige betreffen. Op dit onderzoek is artikel 210 lid 1 Sv van overeenkomstige toepassing. Dat brengt mee dat het verhoor van een getuige dat door de raadsheer-commissaris wenselijk is geoordeeld dan wel door het hof is bevolen, wordt verricht door een raadsheer-commissaris. Gelet op artikel 60 lid 3 RO en artikel 316 lid 2 in samenhang met artikel 420 lid 1 Sv treedt dan een daartoe aangewezen, aan het hof verbonden raadsheer op als de raadsheer-commissaris die het verhoor van de getuige afneemt. Dat is alleen dan anders als de raadsheer-commissaris op grond van artikel 177 lid 1 in samenhang met artikel 420 lid 2 Sv aan een opsporingsambtenaar opdraagt om een getuige te horen. In dat geval neemt de opsporingsambtenaar het verhoor af, maar dat verhoor verloopt dan niet overeenkomstig dezelfde regeling en met inachtneming van dezelfde waarborgen als een verhoor door de rechter-commissaris of de raadsheer-commissaris.

Uit de oproeping blijkt als beslissing van de raadsheer-commissaris dat de getuigen worden gehoord door een senior gerechtsjurist. In deze beslissing ligt als oordeel besloten dat de raadsheer-commissaris het door hem te verrichten verhoor van een getuige kan laten uitvoeren door een aan het gerecht verbonden functionaris – zoals een gerechtsambtenaar – die niet een ambtenaar is met rechtspraak belast zoals bedoeld in artikel 14 RO. Dat oordeel geeft blijk van een onjuiste rechtsopvatting, nu – zoals volgt uit onder wat onder 3.3 is weergegeven – het Wetboek van Strafvordering niet in die mogelijkheid voorziet. Het cassatiemiddel klaagt daarover terecht.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt in het belang van de wet de beslissing van de raadsheer-commissaris.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-09-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1434

Zaaknummer: 25/00500

Rechters: M.J. Borgers, C. Caminada, T. Kooijmans, C.N. Dalebout en F. Posthumus

Wetsartikelen: 411a lid 1 Sv, 420 lid 1 Sv, 210 lid 1 Sv en 316 lid 2

RECHTSPRAAK

Heeft verdachte in het openbaar opgeruid tot enig strafbaar feit?

Heeft verdachte in het openbaar opgeruid tot enig strafbaar feit?

Beoordeling van het derde en het vierde cassatiemiddel

De cassatiemiddelen komen met diverse deelklachten op tegen het oordeel van het hof dat de verdachte ‘in het openbaar’ heeft ‘opgeruid’ als bedoeld in artikel 131 lid 1 van het Wetboek van Strafrecht (hierna: Sr) door uitnodigingen via social media te versturen voor een (gelet op de toen geldende restricties wegens de gevolgen van de coronapandemie) illegaal feest. De cassatiemiddelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

Bij de beoordeling of de door een verdachte gedane uitingen aansporen tot enig strafbaar feit en dus ‘opruiend’ zijn in de zin van artikel 131 Sr, komt betekenis toe aan de inhoud en de strekking van de gedane uitingen in hun onderlinge samenhang bezien, alsmede de context waarin deze uitingen aan het publiek zijn geopenbaard (vgl. HR 15 december 2020, ECLI:NL:HR:2020:2020). Onder omstandigheden kan ook een indirecte aansporing tot enig strafbaar feit worden aangemerkt als opruiing (vgl. HR 24 maart 2020, ECLI:NL:HR:2020:447).

Onder ‘in het openbaar’ opruien als bedoeld in artikel 131 lid 1 Sr moet worden verstaan dat de opruiende uitingen zijn gedaan onder zodanige omstandigheden en op zo’n manier dat zij door het publiek kunnen worden vernomen. Niet is vereist dat de opruiende uitingen zijn gedaan op een openbare plaats. (Vgl., in enigszins andere bewoordingen, HR 22 mei 1939, ECLI:NL:HR:1939:35.)

De overwegingen van het hof houden onder meer het volgende in. In de nacht van 24 en 25 oktober 2020 vond een dansfeest plaats. De toen geldende restricties wegens de gevolgen van de coronapandemie brachten onder meer met zich dat het (laten) organiseren, het laten plaatsvinden en het deelnemen aan zo’n evenement een strafbaar feit opleverde. De verdachte en zijn mededader(s) hebben op 24 oktober 2020 op een (voor een ieder toegankelijk) Instagramaccount dat bedoeld was voor ondergrondse raves in de buurt van Amsterdam en dat op dat moment ‘enkele duizenden volgers’ had, een bericht geplaatst waarin de volgers van

dat account eraan werden herinnerd tussen 14 uur en 19 uur een privébericht te sturen naar het Instagramaccount. Personen die zich hadden aangemeld voor het feest ontvingen een privébericht met daarin een bevestiging en de locatie van het feest. Op vertoon van deze bevestiging kreeg men vervolgens toegang tot het feest.

Het op deze vaststellingen gebaseerde oordeel van het hof dat de verdachte betrokken was bij het organiseren van een illegaal feest en de verdachte door het plaatsen en het delen van een bericht op social media met instructies hoe men zich kon aanmelden en aanwezig kon zijn bij dit feest, heeft aangespoord en dus ‘opgeruid’ tot enig strafbaar feit als bedoeld in artikel 131 lid 1 Sr, getuigt – gelet op wat onder 2.3.3 is vooropgesteld – niet van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd.

Dat geldt ook voor het oordeel van het hof dat de verdachte ‘in het openbaar’ heeft opgeruid. Uit de vaststellingen van het hof volgt immers dat de verdachte zich heeft bediend van en zijn bericht heeft geplaatst op een ‘voor een ieder toegankelijk’ Instagramaccount dat op dat moment ‘enkele duizenden volgers’ had. Gelet op wat onder 2.3.4 is vooropgesteld, kon het hof op basis van deze vaststellingen oordelen dat de uiting van de verdachte op zodanige wijze is gedaan dat deze door het publiek kon worden vernomen.

Voor zover de cassatiemiddelen hierover klagen, falen zij.

Beoordeling van de cassatiemiddelen voor het overige

De Hoge Raad heeft ook de overige klachten over de uitspraak van het hof beoordeeld. De uitkomst hiervan is dat ook deze klachten niet kunnen leiden tot vernietiging van die uitspraak. De Hoge Raad hoeft niet te motiveren waarom hij tot dit oordeel is gekomen. Bij de beoordeling van deze klachten is het namelijk niet nodig om antwoord te geven op vragen die van belang zijn voor de eenheid of de ontwikkeling van het recht (zie artikel 81 lid 1 van de Wet op de rechterlijke organisatie).

Beslissing

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-09-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1433

Zaaknummer: 23/03854

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en T.B. Trotman

Wetsartikelen: 131 lid 1 Sr

RECHTSPRAAK

Is het opzet van de verdachte erop gericht dat de bedreigde daadwerkelijk (via derden) op de hoogte zou raken van de bedreiging?

Is het opzet van de verdachte erop gericht dat de bedreigde daadwerkelijk (via derden) op de hoogte zou raken van de bedreiging?

Beoordeling van het cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat het bewezen verklaarde opzet van de verdachte erop was gericht dat de bedreigde daadwerkelijk – via derden – op de hoogte zou raken van de bedreiging.

In het door het hof bevestigde vonnis is over de bewezenverklaring overwogen:

‘De politierechter stelt voorop dat voor een veroordeling van bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht, is vereist dat de bedreigde daadwerkelijk op de hoogte is geraakt van de bedreiging en dat de bedreiging van dien aard is en onder zodanige omstandigheden is geschied, dat bij de bedreigde in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat hij het leven zou verliezen en dat het opzet van de verdachte ook was gericht op het doen ontstaan van die vrees.

Aan de hand van het dossier en het onderzoek ter terechtzitting stelt de politierechter het volgende vast.

De verdachte heeft de bedreigingen geuit tijdens een gesprek met een medewerker van de reclassering. De bedreigde was bij dat gesprek niet aanwezig. De reclasseringsmedewerker heeft verklaard dat zij schrok van de bedreiging en van het feit dat de verdachte mogelijk wist waar de bedreigde verbleef. Omwille van de veiligheid van de bedreigde heeft zij de melding gedaan bij de politie. De politie heeft verder onderzoek gedaan en de bedreigde op de hoogte gebracht van de bedreigingen. De bedreigde heeft verklaard zich bedreigd te voelen door de inhoud van deze bedreigingen. Dat de bedreiging de bedreigde heeft bereikt door middel van een schakel van de reclasseringsmedewerker en vervolgens de politie, doet niet af aan de

strafbaarheid van de uitlating. Gelet op alle omstandigheden is het begrijpelijk dat de reclasseringsmedewerker de melding heeft gedaan bij de politie. Gelet op het feit dat de verdachte reclasseringscontact had in verband met een eerdere veroordeling waarbij het om hetzelfde slachtoffer ging, is de kans dat de reclasseringsmedewerker de politie op de hoogte zou brengen van de bedreigingen, en de politie vervolgens de bedreigde op de hoogte zou brengen, dan ook aanmerkelijk. Uitlatingen die gedaan worden in het kader van reclasseringscontact vallen niet zonder meer onder een geheimhoudingsplicht. Zeker als gaat om dergelijke uitlatingen waarbij de veiligheid van anderen in het geding zou kunnen komen. De inhoud en aard van de ten laste gelegde uitlating is op zichzelf reeds voldoende om als bedreigend te worden aangemerkt. In de gegeven omstandigheden levert dat op een bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht. Uit de aard en inhoud van de uitlating stelt de politierechter voorts vast dat het opzet van de verdachte ook gericht was op het doen ontstaan van vrees bij de bedreigde.'

Voor een veroordeling voor bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht is onder meer vereist dat de bedreigde daadwerkelijk op de hoogte is geraakt van de bedreiging en dat door de bedreiging, gelet op de aard daarvan en de omstandigheden waaronder deze heeft plaatsgevonden, bij de betrokkene in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat deze het leven zou kunnen verliezen (vgl. HR 7 juni 2005, ECLI:NL:HR:2005:AT3659) en dat het (voorwaardelijk) opzet van de verdachte daarop was gericht (vgl. HR 17 januari 1984, ECLI:NL:HR:1984:AC8252).

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte, tijdens een gesprek met een medewerker van de reclassering, [slachtoffer] heeft bedreigd door te zeggen dat hij 'nu' naar het adres van deze [slachtoffer] gaat, deze [slachtoffer] zou 'dood slaan met een steigerpijp' en deze [slachtoffer] 'zo hard' zou slaan 'dat hij niet meer op staat'. Het hof heeft geoordeeld dat gelet op de aard en inhoud van de uitlatingen de kans aanmerkelijk was dat de reclasseringsmedewerker de politie op de hoogte zou brengen van deze bedreigingen met enig misdrijf tegen het leven gericht en dat de politie vervolgens [slachtoffer] daarvan op de hoogte zou brengen. Daarbij heeft het hof in aanmerking genomen dat [slachtoffer] al eerder slachtoffer was geworden van een door de verdachte begaan strafbaar feit, dat de verdachte mogelijk wist waar [slachtoffer] verbleef, en dat aan het overbrengen van dergelijke bedreigingen aan de politie, als de veiligheid van personen in het geding is, niet zonder meer een op de reclasseringsmedewerker rustende geheimhoudingsplicht in de weg staat. Hierin ligt tevens als oordeel van het hof besloten dat de verdachte, door onder deze omstandigheden tegenover de medewerker van de reclassering bedreigingen aan het adres van [slachtoffer] te uiten, bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat [slachtoffer] van die bedreigingen op de hoogte zou raken. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

Ambtshalve beoordeling van de uitspraak van het hof

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden is overschreden. In het licht van de opgelegde taakstraf van tien uren volstaat de Hoge Raad met het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden, en is er geen aanleiding om aan dat oordeel enig ander rechtsgevolg te verbinden.

Beslissing

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-09-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1432

Zaaknummer: 23/01172

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en T.B. Trotman

Wetsartikelen: art. 285 lid 1 Sr

RECHTSPRAAK

Kon het hof oordelen dat de verdachte met zijn handelingen de aangeefster heeft gedwongen ontuchtige handelingen te dulden?

Kon het hof oordelen dat de verdachte met zijn handelingen de aangeefster heeft gedwongen ontuchtige handelingen te dulden?

Beoordeling van het cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over (de motivering van) het bewezen verklaarde.

Het cassatiemiddel leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 3.

Ambtshalve beoordeling van de uitspraak van het hof

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden is overschreden. In het licht van de opgelegde geheel voorwaardelijke gevangenisstraf van één maand volstaat de Hoge Raad met het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden, en is er geen aanleiding om aan dat oordeel enig ander rechtsgevolg te verbinden.

Beslissing

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-09-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1430

Zaaknummer: 23/02264

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en T.B. Trotman

Wetsartikelen: art. 246 (oud) Sr en art. 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Heeft de verdachte een concrete, min of meer verifieerbare en niet op voorhand als hoogst onwaarschijnlijk aan te merken verklaring gegeven over de herkomst van geld waarmee hij een deel van de aankoopsom van de zeilboot heeft voldaan?

Heeft de verdachte een concrete, min of meer verifieerbare en niet op voorhand als hoogst onwaarschijnlijk aan te merken verklaring gegeven over de herkomst van geld waarmee hij een deel van de aankoopsom van de zeilboot heeft voldaan?

Beoordeling van het eerste, het tweede en het derde cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over (de motivering van) het onder 1, 2 en 3 bewezen verklaarde.

De cassatiemiddelen leiden niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 6 tot en met 46.

Beoordeling van het vierde cassatiemiddel

De Hoge Raad heeft de klachten over de uitspraak van het hof beoordeeld. De uitkomst hiervan is dat deze klachten niet kunnen leiden tot vernietiging van die uitspraak. De Hoge Raad hoeft niet te motiveren waarom hij tot dit oordeel is gekomen. Bij de beoordeling van deze klachten is het namelijk niet nodig om antwoord te geven op vragen die van belang zijn voor de eenheid of de ontwikkeling van het recht (zie artikel 81 lid 1 van de Wet op de rechterlijke organisatie).

Beoordeling van het vijfde cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt dat in de cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EVRM) is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn

ingezonden.

Het cassatiemiddel is gegrond. Bovendien doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de opgelegde gevangenisstraf van 32 maanden.

Beslissing

De Hoge Raad:

- vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf;
- vermindert deze in die zin dat deze 29 maanden belooft;
- verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-09-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1395

Zaaknummer: 22/04631

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en C.N. Dalebout

Wetsartikelen: 420bis lid 1 sub b Sr

RECHTSPRAAK

Bewijsklacht.

Bewijsklacht medeplegen.

Het beroep is ingesteld door de verdachte. Namens deze heeft de advocaat H.M.W. Daamen bij schriftuur en aanvullende schriftuur cassatiemiddelen voorgesteld.

De advocaat-generaal V.M.A. Sinnige heeft geconcludeerd tot verwerping van het cassatieberoep.

De raadsman van de verdachte heeft daarop schriftelijk gereageerd.

Beoordeling van het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over de bewezenverklaring van het onder 1 ten laste gelegde medeplegen van – kort gezegd – gekwalificeerde doodslag.

Het cassatiemiddel leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 1.8 en 2.

Beoordeling van het tweede, het derde en het vierde cassatiemiddel

De Hoge Raad heeft ook de overige klachten over de uitspraak van het hof beoordeeld. De uitkomst hiervan is dat ook deze klachten niet kunnen leiden tot vernietiging van die uitspraak. De Hoge Raad hoeft niet te motiveren waarom hij tot dit oordeel is gekomen. Bij de beoordeling van deze klachten is het namelijk niet nodig om antwoord te geven op vragen die van belang zijn voor de eenheid of de ontwikkeling van het recht (zie artikel 81 lid 1 van de Wet op de rechterlijke organisatie).

Beslissing

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-09-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1402

Zaaknummer: 24/03689

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en F. Posthumus

Wetsartikelen: 2:260 SrC

RECHTSPRAAK

Beklag op beslag.

Beklag op beslag.

Beoordeling van de ontvankelijkheid van het beroep

De Hoge Raad kan het cassatieberoep van de klager niet in behandeling nemen. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal.

Beslissing

De Hoge Raad verklaart het beroep niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-09-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1429

Zaaknummer: 23/03681

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en T.B. Trotman

Wetsartikelen: art. 94 Sv

RECHTSPRAAK

Heeft het hof het recht van de verdachte op het laatst woord (als bedoeld in artikel 283 lid 3 Sv, in samenhang met artikel 283 lid 6 Sv) geschonden, door dit niet toe te passen voordat het hoger beroep niet-ontvankelijk werd verklaard, en leidt dit tot nietigheid van de procedure?

Heeft het hof het recht van de verdachte op het laatst woord (als bedoeld in artikel 283 lid 3 Sv, in samenhang met artikel 283 lid 6 Sv) geschonden, door dit niet toe te passen voordat het hoger beroep niet-ontvankelijk werd verklaard, en leidt dit tot nietigheid van de procedure?

Beoordeling van het cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt dat de verdachte niet het recht is gelaten het laatst te spreken.

Uit het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep blijkt niet dat aan de verdachte het recht is gelaten het laatst te spreken. Daarom moet het ervoor worden gehouden dat het in het zesde lid in samenhang met het derde lid van artikel 283 Sv gegeven voorschrift niet is nageleefd. Dat leidt tot nietigheid van het onderzoek en de naar aanleiding daarvan gedane uitspraak (vgl. HR 10 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3250).

Het cassatiemiddel slaagt.

Beslissing

De Hoge Raad:

- vernietigt de uitspraak van het hof;
- wijst de zaak terug naar het gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-09-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1431

Zaaknummer: 23/02693

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en T.B. Trotman

Wetsartikelen: art. 408 lid 2 Sv, art. 283 lid 6 Sv en 283 lid 3 Sv

RECHTSPRAAK

Vereist DNA-onderzoek van sporenmateriaal met bepaalde (nog) niet verdachte personen in de DNA-databank een nadere wettelijke grondslag dan artikel 151a Sv?

Vereist DNA-onderzoek van sporenmateriaal met bepaalde (nog) niet verdachte personen in de DNA-databank een nadere wettelijke grondslag dan artikel 151a Sv?

Beoordeling van het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over de verwerping door het hof van het verweer dat een deel van het uitgevoerde DNA-onderzoek onrechtmatig is, omdat daarvoor geen wettelijke grondslag bestaat.

Het cassatiemiddel berust op de opvatting dat artikel 151a Sv geen wettelijke grondslag biedt voor een vergelijkend DNA-onderzoek waarin het DNA-sporenmateriaal dat op de plaats van het delict of op het slachtoffer is veiliggesteld, handmatig wordt vergeleken met in de DNA-databank opgenomen DNA-profielen van bepaalde personen die (nog) niet als verdachten van het betreffende delict zijn aangemerkt. Deze opvatting is, gelet op artikel 151a lid 1, eerste volzin, in samenhang met artikel 138a Sv en op de hiervoor weergegeven wetsgeschiedenis, onjuist. Daaruit volgt immers dat de officier van justitie bevoegd is het veiliggestelde sporenmateriaal te laten vergelijken met alle in de DNA-databank opgenomen profielen. In deze algemene bevoegdheid is dus begrepen de bevoegdheid dit vergelijkingsonderzoek gericht te beperken tot een vergelijking van dit sporenmateriaal met slechts een beperkt aantal in die databank opgenomen DNA-profielen.

Het cassatiemiddel faalt.

Beoordeling van de overige cassatiemiddelen

De Hoge Raad heeft de klachten over de uitspraak van het hof beoordeeld. De uitkomst hiervan is dat ook deze klachten niet kunnen leiden tot vernietiging van die uitspraak. De Hoge Raad hoeft niet te motiveren waarom hij tot dit oordeel is gekomen. Bij de beoordeling

van deze klachten is het namelijk niet nodig om antwoord te geven op vragen die van belang zijn voor de eenheid of de ontwikkeling van het recht (zie artikel 81 lid 1 van de Wet op de rechterlijke organisatie).

Beslissing

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-09-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1399

Zaaknummer: 23/04308

Rechters: V. van den Brink, C.N. Dalebout en F. Posthumus

Wetsartikelen: art. 151a Sv

RECHTSPRAAK

Is het oordeel van het hof dat verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan medeplegen van het in voorraad hebben van valse bankbiljetten ex artikel 209 Sr toereikend gemotiveerd?

Is het oordeel van het hof dat verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan medeplegen van het in voorraad hebben van valse bankbiljetten ex artikel 209 Sr toereikend gemotiveerd?

Beoordeling van het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt dat de bewezenverklaring van het medeplegen van het in voorraad hebben van valse bankbiljetten niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

Voor het – als pleger – ‘in voorraad hebben’ van valse bankbiljetten in de zin van artikel 209 Sr is vereist dat de verdachte de valse bankbiljetten opzettelijk aanwezig had. Dat houdt in dat de verdachte zich bewust was van de (waarschijnlijke) aanwezigheid van de valse bankbiljetten, zonder dat die bewustheid zich hoeft uit te strekken tot de precieze eigenschappen en kenmerken van die bankbiljetten (waaronder begrepen de hoeveelheid) of tot de exacte locatie daarvan. Voor het bewijs van dergelijke bewustheid geldt dat daarvan ook sprake kan zijn in een geval dat het niet anders kan dan dat de verdachte zulke bewustheid heeft gehad.

Als het medeplegen van het in voorraad hebben van (onder meer) valse bankbiljetten in de zin van artikel 209 Sr is ten laste gelegd, moet komen vast te staan dat sprake is geweest van een nauwe en bewuste samenwerking door de verdachte met een of meer anderen die was gericht op het in voorraad hebben van die bankbiljetten. Ook dan is vereist dat de verdachte zich bewust was van de (waarschijnlijke) aanwezigheid van die bankbiljetten, zonder dat die bewustheid zich hoeft uit te strekken tot de specifieke eigenschappen en kenmerken van die bankbiljetten (waaronder begrepen de hoeveelheid) of tot de exacte locatie daarvan. Daarnaast moet vaststaan dat de verdachte tezamen met de mededader(s) feitelijke macht over de valse bankbiljetten heeft kunnen uitoefenen in de onder 2.4.1 weergegeven zin. (Vgl., over het medeplegen van het voorhanden hebben in de zin van artikel 42obis Sr, HR 30

januari 2024, ECLI:NL:HR:2024:112.)

Het hof heeft in zijn bewijsvoering de volgende vaststellingen gedaan. Op 13 december 2017 voerde de [medeverdachte 3] met de telefoon van de verdachte een gesprek met [medeverdachte 4]. In dat telefoongesprek informeerde [medeverdachte 4] 'hoeveel heeft ie er liggen', waarop [medeverdachte 3] '15' antwoordde. Verder maakten [medeverdachte 3] en [medeverdachte 4] een afspraak om elkaar de volgende dag te zien. Daarover merkte [medeverdachte 3] op: 'bel maar rond de middag. Als ik dan niet thuis ben dan regelen zij dat wel.' Daarnaast merkte [medeverdachte 3] desgevraagd op dat [medeverdachte 4] kon bellen naar 'dit nummer' van de verdachte. De verdachte sprak op 14 december 2017 telefonisch met de [medeverdachte 1] over de verkoop van valse bankbiljetten ('postzegels') aan [medeverdachte 4]. Daarbij spraken de verdachte en [medeverdachte 1] over de verkoopprijs voor vijftien valse bankbiljetten en over een aanbetaling die door [medeverdachte 4] was gedaan. Op dezelfde dag is de verdachte gebeld door [medeverdachte 4] en heeft [medeverdachte 4] gevraagd of het vijftien 'hele' zijn – op welke vraag door de verdachte bevestigend is geantwoord – en of de verdachte naar [plaats] zou kunnen komen. De verdachte antwoordde dat ze geen auto had en op de vraag van [medeverdachte 4] of de [medeverdachte 5] dan kon komen, antwoordde de verdachte dat dat ook niet ging. Vervolgens vroeg de [medeverdachte 4] of hij 'naar hun kan komen', waarop [medeverdachte 4] bevestigend antwoordde. Ongeveer vijftig minuten later werd [medeverdachte 4] gebeld door [medeverdachte 3], die de telefoon van de verdachte gebruikte. [medeverdachte 4] gaf in dat gesprek aanwijzingen aan [medeverdachte 3] over de plaats waar [medeverdachte 3] moest parkeren. Op 16 december 2017 is door de politie een mutatie opgemaakt die inhoudt dat [medeverdachte 4] is aangehouden en dat bij zijn insluitingsfouillering onder meer vijftien briefjes van 500 euro zijn aangetroffen.

Het hof heeft tegen de achtergrond van deze vaststellingen overwogen dat – in het bijzonder gezien de onderlinge taakverdeling tussen de verdachte en de mededaders, de wetenschap en bekendheid bij eenieder over de term 'postzegels' en de (regisserende) rol van de verdachte op belangrijke momenten waaronder het directe contact met [medeverdachte 1] over de gang van zaken alsmede met [medeverdachte 4] over de verkoop van deze 'postzegels' – sprake is geweest van een voldoende nauwe en bewuste samenwerking tussen de verdachte en haar mededaders, waarbij de intellectuele en materiële bijdrage van de verdachte van voldoende gewicht was. Het in deze overwegingen besloten liggende oordeel van het hof dat sprake is geweest van een nauwe en bewuste samenwerking door de verdachte met een of meer anderen die was gericht op het in voorraad hebben van valse bankbiljetten, is in het licht van wat onder 2.4.2 is vooropgesteld, toereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel faalt.

Beoordeling van het tweede cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt dat in de cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het cassatiemiddel is gegrond. In het licht van de opgelegde geheel voorwaardelijke taakstraf van veertig uren volstaat de Hoge Raad met het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden, en is er geen aanleiding om aan dat oordeel enig ander rechtsgevolg te verbinden.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-09-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1374

Zaaknummer: 23/04086

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en F. Damsteegt

Wetsartikelen: art. 209 Sr

RECHTSPRAAK

Moet strafvervolgning wegens medeplegen van lokaalvredebreuk ex artikel 139 Sr in de concrete omstandigheden van het geval worden aangemerkt als een ontoelaatbare beperking van het recht op vrijheid van meningsuiting en vreedzame vergadering ex artikel 10 en 11 EVRM?

Moet strafvervolgning wegens medeplegen van lokaalvredebreuk ex artikel 139 Sr in de concrete omstandigheden van het geval worden aangemerkt als een ontoelaatbare beperking van het recht op vrijheid van meningsuiting en vreedzame vergadering ex artikel 10 en 11 EVRM?

Beoordeling van het cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de verwerping van het verweer dat de verdachte moet worden ontslagen van alle rechtsvervolgning vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolgning met artikel 10 en 11 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EVRM).

Het hof heeft het verweer van de raadsvrouw verworpen dat de verdachte moet worden ontslagen van alle rechtsvervolgning vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolgning met artikel 10 en 11 EVRM. Het hof heeft daaraan allereerst ten grondslag gelegd dat het beëindigen van de demonstratie op zichzelf geen ontoelaatbare inbreuk op het demonstratierecht vormde, nu aan de demonstranten alle ruimte is geboden om gedurende een aantal uren te demonstreren in het gebouw van het ministerie en deze demonstranten – nadat door de veiligheidsadviseur van het ministerie was gevorderd het gebouw te verlaten in verband met de sluitingstijd van het gebouw – geen gehoor hebben gegeven aan die vordering en er niet voor hebben gekozen om zelf het pand te verlaten om de demonstratie buiten voort te zetten. In zoverre is het oordeel van het hof toereikend gemotiveerd.

De overwegingen van het hof kunnen echter niet het oordeel van het hof dragen dat het (verdere) politieoptreden tegen de verdachte en de vervolging van de verdachte door het openbaar ministerie, een toelaatbare beperking van het recht op vrijheid van meningsuiting en op vrijheid van vreedzame vergadering vormt.

Voor zover het hof het onder 2.4.3 bedoelde oordeel heeft gebaseerd op de overweging dat het politieoptreden tegen de verdachte en de vervolging van de verdachte door het openbaar ministerie ‘niet afdoen aan de wederrechtelijkheid van het gedrag van de verdachte’ en daarom niet tot ontslag van alle rechtsvervolging ‘kunnen’ leiden, heeft het hof miskend wat onder 2.3.7 is vooropgesteld.

Voor zover het hof dit niet heeft miskend, heeft het hof zijn oordeel ontoereikend gemotiveerd. In dat verband overweegt de Hoge Raad het volgende. Het hof heeft vastgesteld dat de demonstratie plaatsvond in de hal van het departement van Economische Zaken en Klimaat – een gebouw dat bij de overheid in gebruik is – om te demonstreren tegen het subsidiebeleid van de overheid en dat de demonstratie een vreedzaam en beperkt karakter had, waarbij niemand is gehinderd bij het in- of uitgaan van de hal van het departement en geen schade is toegebracht of andere hinder is veroorzaakt. Het hof heeft verder geoordeeld dat een ‘inperking van het demonstratierecht tot een absoluut minimum’ beperkt moet blijven en dat – gelet op het vreedzame en beperkte karakter van de demonstratie – de politie en het openbaar ministerie hadden kunnen volstaan met minder verstreckende maatregelen dan de aanhouding van de verdachte, het overbrengen van de verdachte naar het politiebureau, het daar gedurende meerdere uren ophouden voor verhoor en het strafrechtelijk vervolgen van de verdachte. Het hof heeft zo kennelijk tot uitdrukking gebracht dat het had volstaan om de verdachte – nadat deze had geweigerd om op vordering van de veiligheidsadviseur van het ministerie het gebouw te verlaten – aan te houden, eventueel gevolgd door een korte periode van vrijheidsontneming (en vrijlating op een andere locatie), en dat een verdergaand strafrechtelijk optreden, zoals dat in deze zaak plaatsvond, een beperking van het recht op vrijheid van vreedzame vergadering heeft opgeleverd die verder is gegaan dan noodzakelijk was. Nu uit de overwegingen van het hof ook geen bijkomende omstandigheden blijken die met zich brengen dat een verdergaand strafrechtelijk optreden toch was geboden, is het verweer dat de verdachte moet worden ontslagen van alle rechtsvervolging vanwege onverenigbaarheid van de strafvervolging met artikel 10 en 11 EVRM, ontoereikend gemotiveerd verworpen.

Het cassatiemiddel slaagt in zoverre. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

Beslissing

De Hoge Raad:

- vernietigt de uitspraak van het hof;
- wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-09-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1313

Zaaknummer: 24/01580

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien, M. Kuijer, F. Posthumus en R. Kuiper

Wetsartikelen: art. 10 EVRM en art. 11 EVRM